

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.  
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.  
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.  
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



I Domkyrko-Församlingen äro ifrån den 24 til den 30 Julii födde 1 gosse och 2 flicko-barn, af hwilka det ena war oägta. Wigde Stråddaren på Rongsbadugården Lars Hallberg, samt Maria Catharina Wirgman. Döde trenne barn af trösk, slag och ofönd barnsluta.

I Kronhus-Församlingen födde 3 barn. Döde Lull-Inspectorens Herr J. Ekermans Fru, Maria Bagge 52 år, 11 månader och 12 dagar gammal, af slag, Handlangaren, Hans Wennersten, 26 år och 9 månader gammal, af inwärtas kallbrand.

#### Kundgörelser.

Mylligen inkommet extra godt Trst smör finnes hos Herr Peter Lamberg til köps uti sjerdingar mot billigaste pris.

Uti Haga på Tullportsgatan hos Madame Strömstedt är til salu en slink och färdig reterwagn, äfwen brukelig til arbete: priset nämnes på samma ställe.

Äfwaledes på samma ställe uplätas nästkommande Michaelis för et hushåld, uti öfra wåningen, de där befintliga rum; eho dem åstundar, kan dem därskådes bese, och om hyran accordera.

En studerande person, som äger tillräckelig insigt uti Fransöfka och Tyfka språken, jämte flera wid information nödiga stycken, åstundar condition aningen här i staden, eller när in til, på landet. Skulle heberlig lön gifwas; kan han äfwen underwisa uti ritkonsten; en både nögsam och nyttig öfning. Uberrättelsen ötes på Boktryckeriet.

En liten brun hund med hwit släck, likt et C, i pannan, är bortkommen; den som samma wil återställa, får däröf widare underrättelse, och skal för des beswär tackfamligen blifwa förskyld.

#### Rättelse.

Uti Beckobladet N:o 27, sid. 225, sista raden, fins et betydande tryckefel. Där står Feimurares samfalta löjen: bör läsas löfen, enligt ord och sammanshang.

## Götheborgska Becko-bladet.

Torsdagen, den 8 Augusti, 1765.

**Swenskt efterdöme, eller berättelse om  
Walda Prestegård, och Krono-  
Skatte-Hemanet Fridricslund.**

Walda Prestegård är bekant; och ligger på en högd, ungefärligen en tredjedels mil ifrån Rongsbacka. Han tillråddes af Hr. Kyrkoherden Hjortberg år 1754, nedruten til man- och ladugård.

Pastor åtog sig, at å nyo upbygga hela manhus-bygnaden, och at laga uthusen; hwartil Han af församlingarne i Walda och Slåp undfick ej mer än 900 Dal. S:mt; altså måtte Han tillagt ej litet af eegna penningar, på en så skoglös ort.

Manhus-bygnaden består af 13 rum, förutan 2

Si

för-

\* Sedan jag under flera små resor roat mina sinnen hos Kyrkoherden i Walda, Hr. Magister Gust. Fr. Hjortberg, och blifwet altid en hop nya anläggningar warse; kan jag nu förnöja både min och det almännas håg, at uti dessa papper se war Hushållares anstalter til någon del aftagne. Beskrifning om Pastoratet torde framdeles erhållas.



förstugor, och 3 vindar, hvilka rum tillika med bakarestuga och bryghus äro under et tak, at man ej behöfver til nödwändig hushålds-förrättningar gå ut under bar himmel, knapt en gång efter en stål watten; ty man har i hårda grus- och stenkapper backen låtet grafsa en brunn, 18 alnar djup, bredwid bryghus-dören, i hvilken man kan stå och hemta watten til behof.

Icke et enda träd befans år 1754 wid Prestegården, och fölqagårdens ej någon trädgård, utom fålgården nedanför laduhuset. År 1755 anlades därfore trädgården framför manhus-byggnaden på en stensluta, hwaröfwer almån fare wäg tillförne låg, kortteligen på en hård och stengrusig, ja med röd sand upblandad grund, hvilken med god matjord planerades. Häruti sattes kort efter 373 löf- och frukt-trän, som allaredan gifwet någon frukt och stugga under deras grenar.

Då Kyrkoherden Hjörtberg emottog Prestegården, war icke en sten lagd omkring des ågor. Som nu åkrarne woro til en stor del ofruktsame medels åtsför mycken i dem besintelig sten, at förtiga huru de utan hägn och fredi lågo blottstälde för både folk och få; så låt Innehafwaren upbryta, och med frukt språnga sten utur ågorna, til 977 alnars dubbel stenvall, och desutan grafsa 630 alnar diken, som svinings attesten utwisar.

Med egen kostnad har Han ock låtet lägga alla Prestegårdens ågor i sterklifte; et steg, som för flera berömdande orsaker få Prester här i orten taget.

Fridricslund, et helt Hemman sordom, men för

förmedlat til et halt, utmed Prestegården beläget, emottogs utan hus och äbngnad, med illa hälsade och nöstan aldeles ödelagda ågor, för 2 år tillbaka.

Förledet är gjorde Kyrkoherden därwid följande anläggningar och förbättringar:

En manhus-byggnad blef inom et år satt uti nu warande brukbara tillstånd. Huru-dant är det? Jo, man räknar i nedra wåningen 8, och 3 rum i den öfra, samt 3 vindar. Inventionen på taket öfwer bygningen har jag ej annorstädes sedt. Här framstilla 3 facer och brytningar på hwar sida, hwarigenom rumlige vindar erhöllos. Under bygningen och nedersta wåningen är bryghus, bakare-stuga, wisthus, salt-bod och iskällare. Ellofwa eldstäder i bonings rumen och bryghus-spisen updriwa röken genom en enda skorsten midt uppå bygningen, utan at en enda ryker, hwarigenom tegelsten, kalk och ler, samt arbetslön, äro märkfeligen sparade.

Två trädgårdar har Ågaren anlagt omkring och bredwid bygningen: en öster om man-gården til medicinal-wärter: en wester om til köks-taket, och en framsför senstern åt södra sidan til blomster-parterre, hvilken uppå en mycket docerande plan, eller 9 alnars hög backe, blifwet med torfwallar afdelt uti 3 etager, då emot den nedersta är upförd en 5 alnars hög stenvall, 60 alnar lång och 4 alnar tjock i roten på botnen; äswen som Hr. Kyrkoherden nedan för densamme ock nu i war planterat 130 päron- och äple-trän, hvil-



ka alla, på 9 när, Han hieß af frö uti schola updraget, och många dels ympat, dels oculerat.

Där dessa trån nu äro satte, och et stycke nedan före, kunde ingen sparf gå torr för 2 år sedan; men igenom 2 store dammar, som blifwet gräsne til 45 alnar i längden, 15 alnar i bredden, och 3 alnars djup, hwardera, samt igenom et 4 alnar bredt, och 3 alnar djupt, dike är denne park allaredan så befriad ifrån sin morasiga halt och syra, at ej allenast alla i år satta trån, med sina tätt utprungna blad, witna om deras lif och wälståndiga, utan på den tilförena sumpiga planen är god liknelse, at så hemta emot 1000 hwitkåls-huswun. I den ene dammen äro gåddor, och i den andre rudor planterade. Förutan denna anstalt och hushåldning uppå et färr, hafwa Dalkarlar gräfwet i förledet är omkring, och på samma färr, 1643 alnar, 6 och 7 quarter djupa, samt 8 til 10 quarter breda diken; hwartil kommer et tillägg af 1293 alnar, breda diken, jämte 4 dammar 16 alnar länge, 6 alnar brede och 3 alnar djupe, förutan en stor, af 40 alnars längd, och 24 alnars bredd, med 4 alnars djup. Alle desse dammar äro så placerade och gräsne, at watnet kan tappas utur den ene i den andre, och alle göras torra, när man behagar: hwarwid och märkes, at wår fintlige Hushållare gjort en ståtellig fördämning, åt hwilken watnet kan ledas; och skal densamma tjena til anläggning af en mjölkwarn, uppå flåta marken, och där intet rinnande watten synes.

Men

\* Denna består af torf, lera, palisader och sten.

Men förslaget är, at samla male-watten i den store dammen, och at förekomma det bristande med en pump-machin, hwilken genom samma kraf-ter, som qwarnhjulet får til sin rörelse, skal sättas i gång, och kasta watnet så fort, som det betjenar målningen, tillbaka in uti fördämningen, eller waturännan, til nyt och itererat bruk: en invention, som förtjenar all heder och upmärksamhet.

Til denna gården har Ugaren i förledet är gjort en wäg, 372 alnar lång, wid hwilken Han på ömse sidor planterat en allee med 264 löfträd, bestående af lind, lön, rön, orel, ask, kersbårstrån, hägg och pil.

På upkastningen af diken har Han och i förledet är satt öfwer 2000 wärande pilar, och des föresats är, om Han får ifrån Hamburg eller Amsterdam af det widet, som brukas til silletunneband, at nytja någon tjenlig plats uppå den naturligen sumpiga marken, til wide-plantering. Sluteligen bör ej förgätas, at och Hr. Kyrkoherden i förledet är låtet utur detta Hemmans ängs- och åker-gårde upbryta, och med 68 Sk. frut sönderspränga öfwer 3000 last sten, den Han användt til 550 alnars dubbel, och 467 alnars enkel stennmur.

Desutan ser man i denna bygning öfwer 100 slag diverse naturalier, flera små cabinetter, et litet Apothek, och många ståtelliga wäggur, m. m. utom 40 kappor och kryckor, hwilka segrande waldermålen





bermålen af hulone stulningar och krumplingar  
 wår både krops- och sjåle. forjare igenom electri-  
 citeten eröfrat.

Öfwer den 4 och 24 Julii

Si qua dies, Musa, meliore notanda lapillo,  
 Lux erit Arctoz nomine clara Deæ.  
 Pulcrius hac nihil est: Diva nil pulcrius ipsa.  
 Debet & *Ulyssa* nomen amæna dies.  
 Qualiter acceptum splendorem Delia Soli,  
 Et pluvio debet fertilis herba Jovi.  
 Alma dies hæc est, fecundaque tempora  
 signat.

Gramina fert campus, semina fundit ager.  
 Prospicit & latas multus Vindemitor uvas,  
 Quidquid & ubertim prodiga pandit hu-  
 mus.

Salve, pulcra Parens, augusta Puerpera, salve!  
 Nobilis & genii pignora clara fove.  
 Te Patriæ Cultus, Te gustus amorque sciendi,  
 Te populus laudat, Te Procerumque  
 chorus.

Vive Trium Mater Natorum, unaque Puellæ  
 Principis! & soles solibus adde novos!  
 Sic Thalamus, Nomen, Solium, Doctrina  
 perennet,

Sic Populus perftet, Diva Patrona, Tuus!  
 Desse verfar åro just icke frisine i år, doch,  
 som de tillsörene ej bliswet trykte, winna de nu för  
 ämnet skul, som aldrig föråldras, sit tilbörliga rum.

Korta



## Korta Stads-nyheter.

Götheborgs Åta Wexel: priset.

Lördagen, den 3 Augusti.

London	-	-	96	-	-	Dal. R:mt.
Amsterdam	-	-	86	-	-	R: f R:mt.
Hamburg	-	-	91	-	-	M: f R:mt.

I går war ingen cours, efter berättelse.

Utgångne åro Stepparne J. Nimmo, til Indemäs,  
 J. Patri. til Dundie, Widg. Stonehouse til London,  
 och W. H. Hutchinson til Liverpool, alle med järn och  
 bräder.

Resande är bland andre Herr Assessor Swedenborg,  
 en Man af mycken förtjenst hos vårt Almåna, som  
 besgjordt är, hwad et lirdt Europa lærer framdeles  
 om Des uptakter tänka. Han refer nu til Amsterdam,  
 som förmenes, i affigt, at uti två Myctelen til Uppen-  
 barelse Boken, eller Apocalypsis Revelata, tillita med  
 et par andra skrifter.

Små Kyrko-tidningar.

För Adjuncten wid Domkyrko-Församlingen, Hr.  
 Olof Lindman, wårder, nästkommande Söndag, den  
 årlige collecten insamlad. Det är bekant, at han njut-  
 ter densamma, såsom Amanuensis Consistorii. Jag  
 kan med trowärdighet gifwa wid handen, at fördu-  
 blade sig under närwarande Riksdag, jämte des  
 öfriga både Sön- och hwardags-arbete, göra des be-  
 lägenhet osämberligen swår, därest icke Stadens yn-  
 nest och wälsiltja mildrar et förknippadt bekymmer om  
 daglig utkomst.

Kyrko-



Kyrkoherden i Geringe uti Halland, Herr Daniel Lindhult, afled den 28 Julii, af slag.

Vice-Pastors, Herr Jör. Melch. Odehni Fru, Anna Brita Ankarreus, afled den 6 dennes, af lungsjöt.

I Domkyrko-Församlingen äro ifrån den 31 Julii til den 6 Augusti födde 2 gosse- och 2 sicks-barn. Döde Landt-tull-Besökaren Olof Waldin, 53 år, af tarande sjukdom; samt 4 barn, af slag, feber och okänd barnsjuka.

I Kronhus-Församlingen födde 2 barn.

#### Rundgörelser.

Til salu utbjudes Herr Capitain Carl Tallbergs uti Masibugget vid brede vägen, närintil Waltmästaren Ahlbottens hus, å ladugårds ågor belägna ägendom jämte trädgård och uthus; äfwen ock Bafaren Erik Odberg för detta tillhöriga hus och gård, nästan gent emot ofwännämde ägendom & stadens grund belägen; om köpet af desse ägendor kan med ägaren Herr Capitain Tallberg öfverenskommas.

Den 19 dennes säljes genom auction på Nohlegården Gunnared i Wättele Härad och Söndered Sotn, hwarjehanda Sterbhus ägendom, som består af silfwer, tenn, koppar, messing, säng- och lin-fläder, husgeråd af trä, järn, samt afwel af hästar, hornboskap och får.

För et stilla hushåld åstundas til insfundande Michaelis en sal, kamare och kök: om någon har dem at aflåta, angifwes det på Langiska boktryckeriet.

Nyligen inkomen twäl, bomull, alla sorter mandelolja ock enowis i flaskor, samt Tyfke fenster-glas och Singelste fälläder med mera finnes til köps hos Herrar Laur. Grill & Petersen.



## Götheborgiska Svecko-bladet.

Torsdagen, den 15 Augusti, 1765.

#### Värda Nyheter.

Götheborg. Första stycket af Götheborgs Stifts- Stånds- och Hushåldnings-Matrikel, utgifwen af Gymnasii Bibliothec. Hr. Magister Carl Joh. Drag, är nu af Langiska boktryckeriet utkommet. Af det förut trykta Kongl. Majestets altranädigste Privilegio, jämte förelä, finner man Författarens upsät, som är, at utgifwa en årlig skrift, hwilken å ena sidan lifnar Major Henels Florerande Sverige, och de ärlige Ängelste City-register, å andra sidan wisar ärliga tillståndet af Handelen, Landtbruket, Manufacturierna, folknumrens af- och tiltagande, med hwad mera, som til Stiftets politiska och öconomiska tillstånd hörer. Denna första delen, som hwad Ambetsmännen angår, sträcker sig til den siste Maji i år, och hwad hushåldningen, til förelidet års slut; wisar i förste Artiklen de inom Stiftet warande Herrar Landshöfdingar, Lands-Cancellie. och Krono-betsjenter. Andra Artiklen

Rt innehåller